

ادبیات عمومی و تجربی

هفته‌لق سیاسی، علمی و ادبی غزته‌در

جلد : ۲

سنه : ۱ ۲۰ ذی القعدة ۱۳۳۵ عه ايرتسی ۸ ايلول ۱۹۱۷ نوهر و ۱-۳۲

تصنيف السنه‌ده تورکجه هانکی صنف لساندن معدوددر . [*]

تورک لسانيله تورک‌لرک اصلی مسئله‌لرينک بربرينه مناسبتی اولديغندن تورکجه‌نک هانکی صنف لساندن معدود اولديغنی دوغری اوله‌رق تعین اللمک شبهه‌سز بزم ایچون پک مهمدر . حالبوکه فکرمنزجه اوروپالیر اصلمز کی لسانمز حقنده دخی خطا ایتکده وبوخطا ایسه کتابلرمنزه عینيله درج ایدلمکده اولديغندن حقیقت حالک لایقيله تظاهری ایچون بو برقاق سطرری یازمنی ملتزمه قارشى برخدمت ووظیفه عدایله‌دک . اوروپالیر تورک عرقنی جنس اصغر ایله جنس ایض بیننده متوسط ومه‌لز برعرق وتورکجه‌بی دخی چین لسانيله اوروپا لسانلری آره‌سنده متوسط برلسان اوله‌رق طائمی ایستیورلر .

معلومدرکه اوروپالیر السنه موجوده‌بی اوچ صنفه آیریرلر : برهجالى لسانلر *Langues monosyllabiques* ، التصاقی لسانلر *Langues agglutinantes* ومتحول‌الاصل اولان لسانلر *Langues à flexions* .

بو اوچ صنف لسانک تعریفلرینی (قلود اوژه) نک غراضندن بروجه زیر ترجمه ایدیورز : « برهجالى اولان لسانلرده نه‌کیفیت ، نه‌کمیت ، نه‌زمان ، نه‌صیغه ، نه‌وصل ، نه‌حروف جر ، نه‌لواحق ابتدائه *préfixes* ونه‌لواحق انتهایه *suffixes* واردن . بولسانلرده مختلف‌جذرلر بربرلریله اولان مناسباتلری هر نه‌اولور ایسه اولسون هیچ برتحوله اوغرامقسنزین الفاظ مجرده حالنده یان یانه دیزیلهرک افاده مرام ایدرلر . بو عبارتده نه‌قدر جذر وار ایسه او قدرده کله بوانور . »

« برهجالى لسانلرک اک مشهورلری چین ، آنام ، سیام ، بیزمان وتیبت لسانلیدر . »

« التصاقی لسانلرده کله‌لر برهجالى لسانلرده اولدینی کی یالکز برز جذردن عبارت اولیوب بلکه بربريله التصاق ایلش متعدد جذرلردن ترکیب وتشکل ایدرلر . بوجذرلردن بری کله‌نک

[*] بو مسئله‌بی جلال‌نوری بک - ترکیجه‌منز - عنوانلی اثراخیرنده موضوع بحث ایتش ایدی .

بومقاله‌مومی‌الیهک نقطه نظرینی تأیید ایدر . [مجموعه]

کوستاو لوبونک آثارندن :

فرانسه اختلالی و روحیات انقلابات

اختلالی تصنیف — اختلال تعبیری ، بردبیره حادث اولان تقلبات و تبدلات سیاسییه
حصر ایدلمکده ایسه ده بواسطلاحک ، نا کهظهور هر درلو اعتقادات ، فکر و مذهب انقلاباتنه ده
تشمیلی ایجاب ایدر .
افکار و معتقداتک کیفیت تگوننده مرضی و مرضی عناصرک تأثیراتی آیریجه تدقیق ایتدیکنز
جهتله بونلری تکراردن صرف نظر ایدیورز .
براختلالک نتیجه سنده بر مذهب ، بر مجله معتقدات چیه بیلور . شوقدر وارکه هر اختلال
اکثریا ، کوزه چاربان بر طاقم سوء استعمالاته خاغه ویرمک ، عمومک نفرتی جلب ایدن بر اداره
مستبدیه بیقیمق ، عامه نک محبت و توجهنی غیب ایتمش اولان بر حکمداری سریر سلطنتدن اسقاط
ایتمک الخ کبی معقول و پک زیاده منطق و حکمته موافق عواملک تأثیراتی آلتنده اوله رق باشلار .
بر اختلالک اصل و منشأی بعضاً بر اساس منطقیدن مترشح اولسه ده ، خاطر دن قطعاً
چیقار ماملیدر که اونی احضار ضمننده بسط و سرد ایدیلن اسباب موجه ، بر حس حالنه منقلب
اولدجه ، خلق اوزرینه اجرای تأثیر ایده من . واقعا استدالات عقلیه ابله ، نه کبی سوء استعمالاتک
دوامنه نهایت ویرمک لازم کلدیکی اثبات اوله بیلور ایسه ده ، خاقی تحریک ایچون همه حال اعماق
روحنده بر طاقم امیدلرک اویانمسی اسبابنه توسل لازمدر . بومقصد و وصول ، انجق انسانه اجرای
فعالیت قدرتی بخش ایدن مرضی و مرضی عناصری صحنه حرکاته کتیرمکه ممکن اوله بیلور . مثلاً
فرانسه اختلالی زماننده ، حکما طرفندن تطبیق ایدیلن منطق عقلی ، اداره سابقه نک محذورلرینه
اثبات و بونک تبدیلی ارزوسنی تولید ایلشدر . منطق مرضی ایسه ، بر طاقم دساتیر و اصولاته
کوره یکیدن تشکل ایده جک بر جمعیتک رجحان و افضلیتی ایمان و اعتقادینه وجود ویرمشدر .
منطق مرضی ، عصرلردن بری تحدید تأثیراته موفقیت حاصل اولمش اولان بر چوق احتراصاتک
اجرای حکم ایدرک مؤلم و مستکره حادثاته میدان ویرملرینه موجب اولشدر .
اصل و منشأی نه ولور ایسه اولسون ، بر اختلال ، روح خلائقه قدر نفوذ ایتدجه ، تأثیراتی
کوستره من . ایشته او حالده ، وقوعات ، خلائقک خصوصی روحیاتک ایجاب ایتدیردیکي اشکال
مخصوصه نی اکتساب ایدر . بوسبیدن طولانی هوام ناسک حرکاتنده او درجه بارز و قطعی
خصوصیتلر واردر که او حرکاتدن برینی تدقیق ایتمک ، دیکرلری حقنده کسب و قوف ایچون کافیدر .
بوکا بناء دیرز که کتله لر ، اختلالک اک صوک مرحله سی ایسه ده مبدأ حرکتی دکلدیر . خلق ،
اونی سوق ایده جک بر رئیس اولدجه بر شی یا یقندن و ایستمدکن عاجز اولان بر مخلوق غیر
مشکلده که اکثریا کنديسنه تلقین اولنان حدود غایبه نی تجاوز ایتدیکي حالده او تأثیر و غایبه بالذات
وجود ویرمک خاصه سندن کلیاً محرومدر .
تاریخ شناسانک اک زیاده حیرتی موجب اولان نا کهظهور اختلالر ، اکثریا اهمیتدن عاری
بر ماهیتی حائردر . اصل بیوک اختلالر ، عادات و افکار اوزرینه حادث اولان انقلاباتدر . بر شکل
حکومت و اداره نک نام و عنوانی تبدیل ایتمکه بر ملتک ذهنیتنه بر شکل دیکر ویرلمش اولماز .
بر ملتک مؤسساتی هر ج صرح ایتمک ، روحنی تجدید و تبدیل دیمک دکلدیر .
ملل و اقوامک مقدراتی تغیراته اوغراتان حقیقی اختلالر ، جدی انقلابلر ، اوقدر بطی بر
صورتده ساحه وجوده کلشدردر که تاریخ شناسلر بونلرک مبدألری تاریخی تعیین ایتمکه دوچار

مشکلات اولیورلر . بونلره کوره « تکامل » تعبیری ، « اختلال » اصطلاحندن دهها زیاده قابل تطبیقدر . تعداد ابتدیکمز عناصر مختلفه، ظهور یافته اولان اختلالاتک همان جمله سنک امرتکوننده اجرای تأثیر ایتکده اولدقلری جهته بونلری تصنیف ایچون صاغلام بر اساس اوله ماز .

اختلاللرده استهداف اولنان مقصد و غایه بی نظر اعتباره آله رق بونلری فنی ، سیاسی و دینی اولوق اوزره اوچ صنفه تقسیم ایده جکر .

فنی اختلاللر . — فنی اختلالات بیوک بر اهمیتی حائزدر . کرچه بونلر پکده نظر دقتی جلب ایتهمکده ایسه لرده ، اختلالات سیاسیة نک اکثریا تولید ایده مدیکی نتایج بعیده ایله طولودر . مثلاً [رهنه سانس] دورندبری کائنات حقنده تقرر ایدن افکارده حاصل اولان عمیق تغیرات ، کشفیات فلکیه ایله اصولات تجربیه نک تطبیقاتی سایه سنده ، حادثات کونیة نک کیف و تصادفه دکل ، لایتغیر برطاقم قوانینه تابع اولدینی حقنده کی قناعت طولایسیله وجود بولان انقلاباتک نتیجه سیدر . غایت بطی بر صورتده میدان ظهوره کلدکاری جهته ، بو اختلاللره « انقلاب » عنوانی ویرمک دهها مناسبدر . بعضلری ده واردرکه بوصفه داخل اولدقلری حالدۀ تأثیرلری پک سیریع اولدیغندن بونلره بحق « اختلال » نامی ویریلور . بومیانده ، برقاچ سنه ظرفنده حیاتیاتی هرج مرج ایدن [داروین] ک نظریاتی ، حیاتنده بیله علم طبدۀ برچوق نقلیاته سبب اولان [پاستور] ک کشفیاتی ذکر ایده بیلیرز . ساحۀ فعالیتی افکار اولدیغندن ، اختلالات فنیه ، صرف فکریدر . حییات و اعتقادآمز قطعاً بونلرده تأثیرینی کوستره مز . نتایجی مناقشه ایتکمزین بو اختلالاتک تأثیرینه انقیاد ایتکده یز . اساساً وجوده کتیردکاری آثار ، تجربه ایله قابل تدقیق و اثبات اولدیغندن بونلر هر درلو تنقید و تعریضندن ده وارسته در .

اختلالات سیاسیة . — فنی اختلاللر ، منحصرأ عناصر عقلیه نک مولودی اولدقلری حالدۀ ، اختلالات سیاسیة و دینیة نک مدار قوام و متکاسی ، مرضی و مرضی عواملدر . کیفیت تکونلرنده عقل منطقک موقعی پک اهمیتسزدر . [افکار و معتقدات] نام اثر مرزده : سیاسی و یا دینی معتقداتک غیر شعوری اساسلر اوزرینه بنا ایدلش اولدیغنی و ظواهره رغماً عقل و ادراکک بو خصوصده تأثیراتی کوستره مدیکنی ، بعضاً بر اعتقادک ، اکا هیچ برشی مقاومت ایده میه جک حاد بر درجه بی بولدیغنی و بوحاله کلن انسانک ، قوه محاکمه دن تجربۀ دایده رک اراعتقاد ایچون منافعنی ، سعادت و حیاتی فدایه قدر واردیغنی اثبات ایتش ایدک . بر اساس مرضی اوزرینه مبنی اولان قناعتلرک بر خاصۀ خیرت فزالری واردرکه اوده ، افکاره حاکم اولملری وزماندن بشقه هیچ بر عاماک تأثیراته تابع بولناملریدر . اعتقاد ، اساساً بر حقیقت محضه اولوق اوزره قبول و تلقی ایدلدیکنندن طولاییدرکه تحمل کداز بر درجه یه واریر . ایشه سیاسی و دینی اختلاللرک ، [ره فورم] ک و باخصوص فرانسه اختلالنک لازم غیر مفارقی اولان شدتلرک ، کین و غیظلرک ، ظلم و اعتسافلرک سبب و حکمتی انجق بووجهله کلاسیله بیلیر . معتقداتک ، مرضی و مرضی منشألری ایله فکر و حس اوزرینه اولان تأثیرات عمیق و مختلفه سی نظر دقته آلمدجه ادوار تاریخیه مرک برچوق اقسامنی اکلامق قابل اوله ماز . استدلالات سابقه ، هنوز ذهینلرینی تبدیل ایده میه جک درجه یکی اولدیغندن ، تاریخ شناسلر بالطبع دهها برچوق زمان حادثاتی ، قطعاً علاقه سی اولیان منطق ایله اثبات طریقنی بر اقیه جقلردر . دعوی و کیلی کریدی